

DO-001-001267   Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Economics : Paper - IV

(Introduction of Indian Agri. Eco. - II)

(New Course) (Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001267

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

[Total Marks : 70]

સુચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનો જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.

(૨) જમાણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

૧ નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્ન (MCQ)માંથી સાચા જવાબ શોધી ઉત્તરવહીમાં તેનો ૨૦
જવાબ આપો.

(૧) અળશિયા દ્વારા બનતા ખાતરને શું કહે છે ?

(A) ହୁଏ କମ୍ପ୍ୟୁସ୍ଟ ବିଷ୍ଣୁ (B) ବର୍ଷା କମ୍ପ୍ୟୁସ୍ଟ

(૨) કિસાન કેરિટ કાર્ડની મદત કેટલાં વર્ષની હોય છે ?

(A) 3 (B) 5

(C) γ (D) ψ

(3) ભારતમાં કુલ પાક હેઠળના વિસ્તારના કેટલા ટકા વિસ્તાર જમીન ગુજરાત રાજ્ય ધરાવે છે ?

(A) ₹ ८५। (B) ₹ १२५।

(C) २४ टका (D) ३६ टका

(૪) ભારતનું ક્યું રાજ્ય સૌથી વધુ સિંચાઈ સૂવિધા ધરાવે છે ?

(A) ઉત્તરપ્રદેશ (B) હરিযાણા

(C) ਪੰਜਾਬ (D) ਗੁਜਰਾਤ

- (૫) કૃષિભાવ પંચની રચના ક્યારે કરવામાં આવી ?
 (A) ૧૯૪૫ (B) ૧૯૫૫
 (C) ૧૯૬૫ (D) ૧૯૭૫

(૬) ભારતમાં ખેતરનું કદ સરેરાશ કેટલા એકર છે ?
 (A) ૨.૫ એકર (B) ૩.૫ એકર
 (C) ૪.૫ એકર (D) ૫.૪ એકર

(૭) ભારતમાં ખેતી સાથેનો મુખ્ય પૂરક વ્યવસાય ક્યો છે ?
 (A) પશુપાલન (B) ભરધા ઉછેર
 (C) ભત્સ્ય (D) લઘુઉદ્યોગ

(૮) જ્યોતિગ્રામ યોજનાને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) ઊર્જાશક્તિ (B) વીજશક્તિ
 (C) પ્રકાશશક્તિ (D) સોલારશક્તિ

(૯) સૌથી વધુ રોજગારી પૂરું પાડતું કેત્ર ક્યું છે ?
 (A) ખેતી (B) ઉદ્યોગ
 (C) સેવા (D) શિક્ષણ

(૧૦) અગિયારમી યોજનાનો સમયગાળો ક્યો હતો ?
 (A) ૨૦૦૨થી ૨૦૦૭ (B) ૨૦૦૩થી ૨૦૦૮
 (C) ૨૦૦૨થી ૨૦૧૦ (D) ૨૦૦૭થી ૨૦૧૨

(૧૧) લેન્ડ રીફોર્મ કમિટીએ ક્યા જમીન ઘટકનું સૂચન કરેલ છે ?
 (A) આર્થિક ઘટક (B) ભૂળ ઘટક
 (C) ઈદ્દત્તમઘટક (D) કુટુંબ ઘટક

(૧૨) ખેતપેદાશના સંગ્રહ માટે ૧૯૫૬માં કઈ સંસ્થાની સ્થાપના કરવામાં આવી ?
 (A) ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા
 (B) વેર-હાઉસિંગ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા
 (C) બીજ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા
 (D) ફાર્મર ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા

- (૧૩) બેદૂતને પોતાના પેદાશોની ગુણવત્તા પ્રમાણે ભાવ મળે તે માટે ક્યો કાયદો પસાર કરવામાં આવ્યો ?

(A) FCR એકટ (B) ગ્રેડિગ એકટ
 (C) સ્ટાન્ડર્ડ વેઇટ એકટ (D) વેઇટ મેજર એકટ

(૧૪) ભારતમાં નિયંત્રિત બજારની શરૂઆત ક્યારથી થઈ ?

(A) ૧૮૦૩ (B) ૧૮૦૫
 (C) ૧૮૦૭ (D) ૧૮૦૯

(૧૫) ક્યા કાયદા નીચે રાજ્ય સરકારને દરેક વિસ્તારમાં બજાર સમિતિ નિયુક્ત કરવાની સત્તા છે ?

(A) ખેત ઉત્પાદન બજારધારો (B) સ્ટાન્ડર્ડ વેઇટ એકટ
 (C) ગ્રેડિગ એકટ (D) FCR એકટ

(૧૬) ખેતપેદાશના ખરીદ વેચાણ અંગે ચોક્કસ નિયમો ઘડી કાઢવામાં આવ્યા હોય અને તે પ્રમાણે સંચાલન થાય તેવા બજારને.....કહે છે.

(A) પ્રાથમિક બજાર (B) દ્વિતીયક બજાર
 (C) છૂટક બજાર (D) નિયંત્રિત બજાર

(૧૭) ક્યા પ્રકારના બજારને મંડીબજાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) પ્રાથમિક બજાર (B) દ્વિતીયક બજાર
 (C) છૂટક બજાર (D) નિયંત્રિત બજાર

(૧૮) ૧૯૭૮માં સ્ટાન્ડર્ડ વેઇટ એકટ શા માટે પસાર કરવામાં આવ્યો ?

(A) સમાન તોલમાપ અને વજન (B)
 (B) સમાન તોલમાપ
 (C) ખેતપેદાશની ગુણવત્તા
 (D) વાયદા બજારને નિયંત્રિત કરવા

(૧૯) Market શબ્દ લેટિન ભાષાના ક્યા શબ્દ પરથી ઉત્તરી આવ્યો છે ?

(A) Markes (B) Markus
 (C) Marces (D) Marcus

(૨૦) વાયદા બજારને નિયંત્રિત કરવા ૧૯૫૨માં કેન્દ્ર સરકારે ક્યો કાયદો પસાર કર્યો?

(A) સ્ટાન્ડર્ડ વેઇટ એકટ (B) વેઇટ મેજર એકટ
 (C) એગમાર્ક (D) ફોરવર્ડ કોન્ટ્રેક્ટ રેન્યલેશન એકટ

૨	કૃષિ બજારતંત્ર એટલે શું ? કૃષિ બજારતંત્રનું મહત્વ સમજાવો.	૧૦
અથવા		
૨	નાના ખેતરના લાભાલાભ જણાવો.	૧૦
૩	જમીનધારણ એટલે શું? જમીનધારાનું મહત્વ સમજાવો.	૧૦
અથવા		
૩	ખેતરના કદને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો.	૧૦
૪	ગુજરાતમાં કૃષિ વિકાસ અંગે સમજાવો.	૧૦
અથવા		
૪	ગુજરાતમાં કૃષિના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.	૧૦
૫	કૃષિ બજારતંત્રની ભયાદીઓ સમજાવો.	૧૦
અથવા		
૫	ભારતમાં સિંચાઈનું મહત્વ વર્ણવો.	૧૦
૬	બિયારણનો અર્થ આપો અને તેના પ્રકારો સમજાવો.	૧૦
અથવા		
૬	ખેતીમાં ખાતરના મહત્વને સમજાવો.	૧૦

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Write answers of all questions in main answer sheet.
(2) Figures to right side indicate marks of questions.

1 M.C.Q. : 20

- (1) What is called the fertilizer prepared through earth-worm ?
(A) Dung compost   (B) Wormi compost
(C) Pit compost   (D) Chemical compost
- (2) How many years time limit is of Kishan Credit Card ?
(A) 2   (B) 3
(C) 4   (D) 5
- (3) How many percentage of land area of Gujarat State has from the total crop area in India ?
(A) 6%   (B) 12%
(C) 24%   (D) 36%
- (4) Which state of India has highest irrigation facility ?
(A) Uttar Pradesh   (B) Haryana
(C) Punjab   (D) Gujarat
- (5) When was Agriculture Price Commission formulated ?
(A) 1945   (B) 1955
(C) 1965   (D) 1975
- (6) How much average size of farm in India ?
(A) 2.5 acre   (B) 3.5 acre
(C) 4.5 acre   (D) 5.4 acre

- (7) What is the main supplementary occupation with agriculture in India ?
- (A) Animal Husbandry
(B) Poultry
(C) Fisheries
(D) Small industry
- (8) What is known as other name of Jyotigram yojana ?
- (A) Urja Shakti   (B) Vij Shakti
(C) Prakash Shakti   (D) Solar Shakti
- (9) What is the largest sector for providing employment ?
- (A) Agriculture   (B) Industry
(C) Service   (D) Education
- (10) What is the time period of eleventh plan ?
- (A) 2002 to 2007   (B) 2003 to 2008
(C) 2002 to 2010   (D) 2007 to 2012
- (11) Which kind of unit was suggested by Land Reform committee ?
- (A) Economic unit   (B) Basic unit
(C) Optimum unit   (D) Family unit
- (12) Which institute is established for storage of agriculture products in India ?
- (A) Food Corporation of India
(B) Ware-housing Corporation of India
(C) Seed Corporation of India
(D) Farmer Federation of India
- (13) What act was passed for meet of right price of quality of products to farmer ?
- (A) FCR Act
(B) Grading Act
(C) Standard Weight Act
(D) Weight Measure Act

- 2** What is agricultural marketing ? Explain importance of agriculture marketing. **10**

OR

- 2** Explain advantages and disadvantages of small farm. **10**

- 3** What is land holding ? Explain the importance of land holding. **10**

OR

- 3** Discuss factors affecting the size of farm. **10**

- 4** Explain about agriculture development in Gujarat. **10**

OR

- 4** Discuss the problems of agriculture in Gujarat. **10**

- 5** Explain the limitation of agricultural marketing. **10**

OR

- 5** Narrate the importance of irrigation in India. **10**

- 6** Give the meaning of seeds and explain its types. **10**

OR

- 6** Explain the importance of fertilizer in agriculture. **10**